

Előfizetési feltételek:

a „Sárrét”-re
 Egész évre: 4 frt. — kr.
 Fél évre: 2 „ — „
 Negyed évre: 1 „ — „

A „Falusi könyvtár” füzetei pedig elődányonként 10 krral megrendelhetők. Nép és iskolai könyvtárak illő engedélyben részeseülnek.

Megjelenik minden vasárnap.

SÁRRÉT.

Társadalmi és közművelődési hetilap.

▲ NÉPNEVELÉSI ÉRDEKEK ELŐMOZDÍTÁSÁNAK KÖZLÖNYE.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Főuteza 539-ik szám, hova az előfizetési pénzek, kéziratok és megkeresvények küldendők.

Hirdetési díjak:

4 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 4 kr.
 többszörinél 8 kr.

Nagyobb és többszöri hirdetések feltette kedvezően eszközöltnének.

Nyiltér soronként 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beíratástért 30 kr.

A helyzethez.

Minél közelebb érünk a külszöbön álló téli évszak zord napjaihoz, annál érezhetőbbé válik a szükség, mely fájdalom! bizony nagyon is bükezőleg árasztá el csapásaival e termelési sanyarúsággal teljes folyó évet.

Az időjárás szeszélye kijátszá a legterhebb fáradalmakkal tetézett emberi erőfeszítéseket is. — keresztet vont a legovatosabb számításokra s kiragadá a falatot a keserű verejtékekkel egész éven át munkálkodó, föld gyermekének szájából.

Elszomorító, kétségbeejtő helyzet ez!

Nem is csoda aztán, ha e hosszú téli szak kifakadásokra s keserű indulat kitörésekre készíti itt-ott a reménye vesztett halandót. Mert hiszen egy év szorgalmas munkáját semmisít meg ismét az idő; mely megsemmisülésben az enyészet végtelensége sugja a tudat e rémes szócskáját: inség!

Az ellen gyilkos fegyvere, mely bár vértől ázottan villan meg fejed felett, még nem veszi el bizalmadat a jövőben, nem rabolja meg lelked nyugalmát, — mint a lassu méreg, dicstelen enyészet: a pusztulás; mely elrabolja a nyugalmat, megmetyeljezi orkösöd s a nélkülözés keserű gondjaival sújtja le bizalmadat az élet iránt.

Mert míg amott nem rettent még meg a halál látása sem, de sőt hörögve is felfogod a csapást s a visszaorlás gondolata új erőre ösztönzi roskadó tagjaid: addig itt a megsemmisülés lassu kínjai emésztik fel valódat s az önmegadás pulya ván-

A „SÁRRÉT” tárczája.

ÁRVALÁNYHAJ . . .

Árvalányhaj a kalapom mellett,
 Itt a délibábos rónán termett,
 Hejh, termett még más is itt e rónán:
 Őz természetű, bogár szemű rózsám.

Mint szeretem! szeret ő is engem.
 Kincsemadta, bodorfürtü szentem!
 A világot feljárhatnám érte,
 De olyan lányt nem találnék mégse.

Lakos Gyula.

Muki bácsi.*

— Életkép. —

Akkor tájban volt gyerek, mikor még az „1” alá talpat csináltak, hogy jobban megálljon.

A mint négy „diák oskolát” szerencsésen átuszott, szeretett volna már ő is valami lenni. Mit is ér az egyhangú, magolással előöltött diák élet? Hiszen ugy sem lesz attól az ember okosabb. De mikor az ember már egyéb is lehet. — Lett is.

* E kedélyes kis rajzot, melyet Erdős János okl. gyógyszerész t. collegánk írt s melyet uemrég Ágasi mutatott be a Kisfaludi társaságban, hol az meg is tapsoltatott, a „Gy. II.” cz. szaklapunkból vetük át. Szerk.

kosai között kénytelenül sz kiadni véglebellettedet.

Rettentő hasonlat biz ez.

Borzasztó kép! . . .

Mindenki tudja, hogy köz- és nemzetgazdászatiilag a legsujtobbak közé sorolható ez 1879-ik év, mely megtagadta tőlünk a legkisebb vigasztalót is; csak az a szerencse, hogy nem soká uralkodik már felettünk, — s rövid pár hó és néhány nap eltemeti őt is a világ mérhetlen ürébe többi elődei után. És ebben rejlik a vigasz, mely újra tette ösztönzi lelkünket s alkotunk új reményt a beköszöntő új év napjaira.

Kicsinyhittiség is volna kétségbe esnünk még a jövő felett, hisz van szabadulás a mostohaságok nyitgéből is, — s ez: a munka, mely vigaszt ad és reményt; ezzel kell leküzdenünk az inség felénk vigyorgó rémeit.

Munkára azért! Gyáva és mihaszna ember az, ki önmagán segíteni nem tud és akar.

Nem értjük ez alatt azon munkát, mely tisztos voltára lealázná talán emberi méltóságunkat s kivetkőztetne magunk mivoltából. Oh, nem, de azt tartjuk, a munka soha sem szégyen, csak becsületes legyen; és a dolgozás meg fog menteni bennünket az anyagi gondoktól s elviselhetővé teendü reánk a közelgő inség dermedtő napjait.

Ott a háziipar sokféle neme, melyet hálá az égnek mindinkább jobban-jobban kezdenek üzni már hazánkfiak és leányai; elő kell csak venni a poros rokkákat a sutyból, leszállítani a szövőszekeket a padlásról, — aztán pezsdüljön a munka, mely

Beállott patikárusnak, azaz hogy csak praktikánsnak. Mert a kettő közt, tudvalevő, hogy van egy kis differencia. Három esztendő mulva megkapta az absolutoriumot. Büszke is volt rá, hogy már ő is segéd; övé volt a világ egész a nagy diófaig.

Megtanulta Aesculap bűvös bájos mesteriségét: hogy kell foglalkozásához illendő komoly arcot vágni; hogy kell az üres időt eltölteni a capsulacsinálás, meg a zacskó ragasztás nemes mesteriségével; hogy kell pakolni a pirosítót, mikor jó a madár-tej; hogy kell az „axungia porci”ból minden bűvészet nélkül tüzféle zsirt expediálni; tudta, hogy kell csillagot rugatni az álmos laboránszal. Sőt még a diachylon flastrom főzéséhez is értett. Az pedig már valami. Meg is dicserő a physicus, mikor vizitálni volt. Még most is emlegeti. Már a principális előtt is szabad volt rágyújtani egy szivólára. (Mert azt akkor ugy hívták. A fuvart favolának hitták e, ast nem tudom.) Nem járt már a laboránszal bodza gombát szedni. A kimenőjét meg ott tölthette el, ahol akarta. Fizetést is kapott. Nem is lehetett volna akkor tájban gyalog beszélni vele.

Hát még mikor „cursista” lett! Akkor volt még csak gyöngy élete. Tini kisasszony, aki már azóta régen nagymama, sokat tudná róla beszélni. Nem is olyan nácip, Schödi bűvő népség volt ám ő, mint a mostani kollegák, kik fél délután elülnek egy kapuciner mellett, telefirkálva az asztalokat cifrábnál cifrább vegyképletekkel s csak néha-néha eresztve meg egy kis csöndes alagért.

minden esetben megtermi áldásdus gyilmlöcsét s inség helyett bőséget s keserűség helyett vigasságot hoz a ház bel-sejébe.

A ki pedig nem érti az efféle mesteriség hét könyvének titkát, menjen a földmunkához, a vasut és folyam szabályozáshoz, — jó urak gondoskodtak, hogy a szegény magyar nép ne legyen kénytelen koplalva áthuzni a telet; mert fürge munkaért esengő ezüsttel fizetik a kubikolást.

Igy és ekként, ha kiki felfogja hivatását, — csak akarnia kell s bizony a szűk termés daczára sem fogja megérezni az inség hatását s még a legszegényebb ember is megélhet tisztességes keresetéből, akár a nyári munka időszak alatt. Nem leszen kénytelen egy sem rejtett utakon szerezni a téli eleégét, vagy koplalni isten s ember által egyaránt oltított tuayaságában.

Rendkívüli a helyzet az igaz, melyet a sors keze mért reánk, de segítsünk magunk rajta az által, hogy serényebben dolgozva mint eddig, méhében igyekezzünk megfojtani a közeledő inség rémének cse-csemő fattyát!

Munka tehát, — ez legyen jelszavunk, mert ugyan ki vágya gyáván veszni el?

Dolgozva diadalmasan fogjuk megérni a szép tavaszt, mely új lombjaival új reményeket is hozand számunkra egy jobb jövő után!

i . . .

A fővárosból.

Verhovay Gyula pol. napilapot indit meg új évtől. Madarász rablőgyilkos halálos ítéle-

Mikor a diplomát megkapta, nem volt párja három vármegyében. Adta is a gavalért amagy fiatal „patyikus” módon. Már tudniillik: míg a Szepi bácsiról rámaradt örökség tartott.

Mert hát bizony, az sem tartott ám mindörökké.

Mikor aztán tisztában volt magával s lassankint szétfoszott az ismeretség: egyet gondolt, beállott „oklevelesnek” s folytatta ott, ahol cursus előtt elhagyta. Hat napon munkálkodott, a hetedik napon pedig — akkor t. i. mikor kimenője volt — ő mellé csoportosult az egész környék vigkedélyü fiatal-sága.

Dolgoztak is emberül. Meghallották annak a hírét még a szomszéd falubeliek is, mikor Muki ur amagy régi szokás szerint „neki busulta magát.” A principális ur különben nem igen bánta; tudta, hogy a magából mulat; az ismeretség révén meg az egész környékre mind tőlük hordták az „egy garasért valamit.”

Hejh, boldog idők is voltak azok!

Igy tartott volna az tán mostanáig is, hanem idő folytán először csak tréfából, jnxből. heccöléskepén, később már komolybban is kezdték lassankint per „Muki bácsi” titulálni; míg egyszer csak, maga sem tudja mi módon, azon vette észre magát, hogy bizony, ideje is volna már egy kissé szolidusabb életet folytatni. Megvénült, meg szelidült bizony ő is; különösen mióta a fiatal principális alá került, kit valamikor „gya-

tét a kegyelmi tanács ajánlata dacára, de az igazságügyminiszterium véleményére. Ő felsége a király is helybenhagyta; így tehát pár nap múlva kimuland az elvetemült gonosztevő ez árnyékvilágból. **Közuti gőzmozdonyokkal** tettek e héten próbát a főváros utcáin, mely a sükernek teljesen megfelelt. **Beteg cselédek**et segélyző egyesületre hozásán fáradozik Lindner tanár. **Egy amerikai gyáros** fiát magyar honpolgárnak akarván neveltetni, beadta László Mihály jóhírű nevelőintézetébe. **Lauka Gusztáv** koszorus írónk jubilaumára a szegediekől egy ezüst bográcscsal tiszteltetett meg; a szathmáriak pedig aranytentatartót szándékoznak átynytani neki. **A gyermekmenhelyen** múlt hó végén 148 árva és lelenz volt gondviselés alatt. **A méregkeverő** bécsi szobó mester Winkler neje kihallgatáson volt, Ő felségénél, szerencsétlen férje számára kegyelmet kérendő. A király szívélyes szavakkal ígerte meg a lehető megtenni a kétségbeesett szegény asszonynak.

Kossuth a zsidókról.

Nagy hazánkfia pár nap előtt Helffy I. orsz. képviselőhöz írt levelében azt panaszoja, hogy a szerb „Zasztava“ cz. hírlapban félremagyaráztattak az ő nézetei a zsidó emancipációról, melynek folytán mindinkább ismételt kérdésekkel ostromoltatik mozes vallásu hazánkfiak által. Azt mondja e levélben nagy hazánkfia, hogy a szerb újság fonákul fogta fel az ő nézeteit, melyet jónak lát nyilvánosan helyreigazítani a mint következik: „Olyan bolondot biz' én sem nem mondtam, sem nem gondoltam, hogy a zsidók teljes emancipációját addig nem kellene keresztülvinni, míg a többi honpolgárokkal társadalmilag és politikailag ki nem egyenlődnek. Hisz az annyit tenne, mint az emancipációt soha napjára utasítani. Emancipáltatniok kell a zsidóknak, hogy „kiegyenlődhessenek“. E nélkül a kiegyenlődés lehetetlen. Lehetetlen politikailag, mert a nem emancipált zsidónak nincs politikai joga, hát miként egyenlődjék ki a nincs meg a van? De lehetetlen társadalmilag is, mert csak a jogegyenlőség, csak az egyenlő szabadság idézhet elé társadalmi kiegyenlődést. Én hát nem azt mondtam, hogy a zsidók teljes emancipációját addig nem kellene keresztülvinni míg a többi honpolgárokkal társadalmilag és politikailag ki nem egyenlődnek, hanem azt mondtam, hogy ha száz emancipációs törvény hozatik is, azért az emancipáció sem társadalmilag sem

kornok“ korában ő ringatott, csititgatott, mikor nem volt egyéb dolga.

Eltűnt az öröm, ifjuság, s nem maradt neki belőle egyéb, mint az örökös ifjúság; mert úgy hitták a házban a cselédek, meg a vevők, hogy „ifjú.“

Most aztán mint egy árva gólya, kinek nincsen pártfogója, úgy állt a receptura mellett, váltogatva a lábát, hol az egyik, hol a másik csipejére támaszkodva.

Olyan fontos képpel néz maga elé, mintha legalább is valami új nagy balsam elméletén törné tévedező tejét. Pedig csak az a baja, hogy miért nem ad már az isten egy kis hideglelést, tifust, vagy éppen kolerát, hogy meggémberedéssel fenyegető lábait egy kissé megjártathatná s a rá nehezedő unalmat egy pár hétre tova üzhethé. Aztán meg mindjárt jobb szemmel is nézik a háznál, ha tudják, hogy nagyobb szükség van rá.

Biz ő szegény már a hatvanast gázolja. De azért még mindig ember a talpán; még mindig ad magára valamit. Igazság szerint már rég tisztos öszbe borult haján ragyog a bécsi koronával festett fekete pomádé. Bajusza csak úgy mered kétfelé a tiszaujlakítól, melyre büszke, hogy tudja a titkos praescriptióját. Kabátja két újra viaszos vászonzólból varrt fekete tokot huz, hogy a régi jószágot a szűfecscsenő linimentumtól megoltalmazza. Lábain kivágott everlasztin cipők; mert mi tures tagadás, az öreg csont nem állja meg a feszest. Orrán tallér nagyságu pászszem tityeg; most már szükségből, keserves muszájból, nem úgy, mint harminc esztendővel

politikailag nem lesz teljesen a gyakorlatias életben keresztülvive sehol, a hol a zsidók magukat külön faj gyanánt viselik s szokásaikban, életmódjukban a többi polgároktól külön vált nép maradnak; teljesen emancipálva csak akkor lesznek, ha szokásaikban, életmódjukban magukat annyira azonosítják a többi honpolgárokkal, hogy köztük és ezek között az egyedüli különiséget csak is a vallás tegye. E nézet illusztrációjául hivatkoztam Anglia, Francia- és különösen Olaszországra, hol nem ritka kivételkép, mint nálunk, hanem szétiben találkozik az ember zsidóvallásu olasz polgárokkal a köz- és polgári élet minden ágában, közhivatalokban, parlamentben, még a hadsereg tiszti karában is; a társas életben pedig teljességgel nincs semmi elkülönöző vonal köztük és a többi polgárok közt. És miért van ez így? Azért, mert annyira beleolvadtak az olasz nemzetiségbe, szokásaikban életmódjukban, társadalmi alkalmazkodásukban tetőtől-talpig annyira olaszok, hogy itt a zsidó minőség nem faj-, hanem csak is vallás minőség s mint ilyen a politikai és társadalmi kiegyenlődésnek nem szolgál akadályul. Ez az, a mit én mondtam, s nem az, a mi nekem tulajdonítottatik, de a minék egész nyilvános életem ellent mond.“

A mi a romániai zsidó kérdést illeti, Kossuth azt idegenek tömeges naturalizációjának tekinti s nem tud — úgy mond — példát arra, hogy kongresszus (mint a berlini) valamely országra ily tömeges honosítást rá parancsolt volna; ellenben azt tudja, hogy az idegeneket mindenütt személyenkint honosítják, bármily vallásfelekezethez tartoznak is. Nem csodálkozik tehát, ha a románok a tömeges honosítás ügyében tartózkodók; de azt botránynak tekintené, ha meg nem változtatnának oly törvényt, mely valakit a honosítás jótékonyaságából vallása miatt zárna ki. **Fl.**

Mi ujság a hazában?

Nevezetes ereklje. A sz.-fehérvári régészeti egyesület birtokába jutott egy 1849. okmány, melyet Kossuth mint kormányzó írt egy válópör ügyében s Vukovits Sebő igazságügyminiszter is alá van írva. A pecsétlen az ország czimeréről hiányzik a korona s a körirat ez: magyar állam pecsétje. **Az egri sorsjáték** huzása tegnap tartatott meg Eger város tanácstermében. **Debreczenben** már a fekete himlő is kezd mutatkozni. **Vasúti baleset** történt hetlőn d. u. Szoboszló és Debreczen

ezelőtt: helykéledésből. Télen hat, nyáron már öt óra előtt talpon van. Örömet heverne ő szegény egy kicsit tovább is, de hivatása így hozza magával ezt a kora kelést. A laboránszt nem lehet magára hagyni a törölgetésnél, mert a carminativa gyakran fordulna elő a „defectus-könyvben.“ Gyakornok meg pénzért sem lehet kapni, nem hogy másképen.

Könyvitás után első gondja, megnézni: hány a grádus, hogy áll az ablak közt a jövőndőlő barát csuklyája? Mert ez nagyban emeli tekintélyét, ha egyik-másik nagy jó uramnak felvilágosítást adhat arról az ördögös barátáról, aki az időjárást előre meg tudja mondani.

Valamikor a madár-kitöméshez is érteit; de most már reszket a keze; nem tud jól nyuzni. Azok a meredt szemű baglyok is ő rá vallanak ott az állvány tetején. Kenegeti is őket majd minden nap kékkő-olddal, hogy pusztulásuknak elejét vegye. Ugy elszuszog, úgy elpiszmozog velők, mintha tulajdon gyermekei volnának.

Mikor ezzel készen van, felhuzza a koronát nézve körülbelől vele egy vivásu patika órát, mert ahhoz csak ő ért. Pontosan is repetál, csak a mutatója kékik minden nap egy fertályt; különben nincs vele sok baj.

Ezután megnézi a „defectus-könyvet“ s még a nap sem kelt föl, már pattog a szén, izzik a Windofen, nyulik a szörp, csattog a mucilago, zuhog a linimentum; forr a Vlemingx oldat. „Muki bécsi“ laborál, solvál, colál, filtrál, infundál, defectál, saturál, cxa

közt, — a robogó vonat ugyanis elgázolt egy megriasztott gulyából a sínekre tévedt marhat. Egyéb baj nem történt. **Szegeden** Hermana Ottót választák meg orsz. képviselőül szótöbbséggel. **Az Ermelléken** bevégződött a szüret s az új bor 4-5 frttal kél hecolitereként. **A n.-várad** „Bihar“ és „Szabadság“ cz. lapok közt legújabb botránys feszültség támadt, a hírlapirodalom nem nagy tisztességére. **Ismét veszély** fenyegeti a Tisza menti helységeket. E rakonczatlan folyam és mellékfolyói rohamos feldagadásáról értesítik a lapokat.

A közönség köréből.

(Válasz a „Beküldetett“-re.)

A „Sárrét“ 43 ik számában a „közönség köréből“ czimvel beküldve jelent meg egy interpellatio, mely elég szerénytelenül, s illetlenül, az ügy ismerete nélkül a b.-ujfalui adóhivatal tisztességét gyanúsítva támadja meg; hogy a titokba lappangó gyanúsító közleményét megzafoljuk, szükségesnek tartjuk úgy az ügy, valamint saját reputatióink érdekében a kérdéses palló ügy állását, mint az valóban áll röviden vázolni, s ez szolgáljon illetőnek oly szemüvegül, melyen tisztábban láthasson, s intő lecczkül, hogy jövőre az oly természetű ügyekben, hol tudomása nincs, illedelmesebben járjon el.

A dolog külöben így áll: A b.-ujfalui adóhivatal tisztessége a közönség kényelmét tekintve, megpendité azon eszmét, hogy a ref. templomtól az adóhivatal helyiségéig egy palló készítettessék; ezen terv úgy a községek, valamiut egyesek tetszését megnyervén, ajánlatok tétettek és fizetések is történtek s az ekként befolyt pénzek kezelése, valamint e palló elkészítésének eszközöltetésére pénztárnok Keszthely György ur kéretett fel, ki is azt szíves volt elvállalni; ennek megtestesítése érdekében megbizott érintkezésbe tette magát Lövi Albert s más vállalkozó urakkal, kik annak létesítését teremes összeggel akarták eszközölni; tekintve azonban a befolyt összeg aránytalanságát, ezen ajánlatot saját felelősségére el nem fogadhatta.

Igen téved titkos felszólaló, hol azt állítja, hogy ezen ezétra 150 frt folyt be, mert csak 107 frt fizettetett megbizott kezeihez, a többi csak ajánlat maradt, ebből pedig fedezni nem lehetett az ajánlott költ-

hál, digerál, maeerál, destillál, triturál, conquisál, concisál, decantál, despumál, diluál, concentrál, sublimál, evaporál, crystallisál, clarificál, pulverisál, elutriál, elixivál, edulcorál, alcoholisál, saponificál, meg a jó isten tudná, még mit mindent nem csinál. És mind ezt pontosan, hivatalos rendelet szerint folytatni nem csekély higgadságot és kézbeli ügyességet kíván; de egyebet aztán nem is igen.

Kilenc óra felé jár az idő. Kezdődik az ambulatorium, megindul a dolog.

Recept jön. Szigoru pedanteriával, hozzá illő tisztsággal intézi munkáját; a beteg nagyon finnyás. A mozsarat, porkártyát most is úgy csattogtatja, mintha másképen nem is lehetne. Ez is emeli renomméját a praxisban; mert kicsoda mulya expeditió is volna az, ha nem harangoznának melléje a mozsárral; hogyne! ez olyan ünnepies színt kölcsönöz a dolognak, mint templom előtt az ágyuzás.

Ha az orvoságra szép leány várakozik, nem állhatja meg, hogy míg az infusum fel-forr, próbára ne tegye: „elpirul-e még?“ Mert héjh, nagy kalafaktor volt az öreg teljes életében! A szokás ő benne is természeté vált.

Máskor meg egész sereg asszony-népség üli tele a patikát; kinek hideglelés, kinek egyéb bajban sinlődő betege van. Mind-egyik a magá „receptjét“ sürgeti, mert a beteg otthon már nem győzi várni. Szegény Muki bécsi majd szétreped az ilyekezetűl! Csak akkor hagynak neki békét, mikor ilyenféle apró cselhez folyamodik:

ségvotást, ekként újabb vállalkozót kellett keresni, ezért haladt a palló létesítésének kérdése, most már azonban a vállalat megkötött, a járda ülést készítve 1 frt 90 krajával, s illető tisztviselőség 107 frt erejéig készített el a közlekedési utat, ennél többet jelenben nem tehet.

Midőn ezt nyilvánosságra hoztuk, tesszük azt az érdeklettek iránti tiszteletből, s egyuttal névtelenek gyanúsító téves közlése visszautasítása mellett kijelentjük, hogy a kérdéses ügybeni eljárásunk lelkiismeretünk megnyugtatója.

B.-Ujfalú, 1879. október 30.

a tisztviselőség megbizásából

Keszthely György

kir. adó tárnok.

I n n e n - o n n a n .

— Ezt is jó tudni Talán kevesen tudják, hogy a petroleum égése ellen mi a legsikeresebb eljárás, s azért helyénvaló lesz fölemlíteni egy nemrég történt esetet. Egy m. sz. geti családnál a cseléd vigyázatlanságból az asztalra ejtette az égő petroleum-lámpát. Sehogyan tudták eloltani s ekkor az egyik cseléd előkapta a tűzhelyről a tejet és avval leöntte a petroleumot, mely abban a perczen utolsó lángot elaltatott.

Egy család-czégre figyelmet a kereskedelmi miniszter a közönséget következő rendelkezéssel intézte. A rendelkezés a kereskedelmi és ipar-kamarkához intézett. A rendelkezés így hangzik: Tudomásomra jutott, hogy „Alfred & Co.” (No. 1. Stephen's road. Bayswater) című londoni cég, hírlapok és közvetlen levelezés útján az osztrák-magyar monarchia kereskedő czégeinek a londoni piacraon képviselésére, az ottani kereskedő házakban alkalmzások szerzésére, bányatelepek és termékek eladásának közvetítésére, kivitelű árukra előlegek adására s olesó kamatokra kiadandó tőkék kölcsönzésére stb. ajánkozik. Miatán azonban a fentnevezett állítólagos cég Londonban egyáltalán nem is létezik, s az illető ismeretlen egyén üzelmű nyilvánvalólag csalásra számítva, felhívom a kamarát, hogy azt a kereskedelmi köröknek megfelelő uton és módon oly figyelmeztetéssel hozza tudomására, hogy a szóban levő állítólagos céggel összeköttetésre lépni óvakodjanak.

Hányan vannak a zsidók? A zsidók közt a keresztyénséget terjesztő berlini társulat 56-ik évi jelentése szerint a zsidó faj száma ma körülbelül oly nagy, mint Dávid király idejében volt. — 6-7 millió közt. Ezek közül 5 millió Európában lakik 1 millió és 500,000. Amerikában 20000. Ázsiában és 60000 Afrikában legnagyobb részben Algírban. Ázsiá-

— Mióta van rosszul a beteg?

— Hát bizony, lelkem ifjú, már a tizedik hete, hogy az ágyat nyomja, de még eddig nem hagyott magához doktort hívatni, mert az mondta, hogy az ötöt megöli. De most már olyan dagadt, hogy nem bír magával; már most úgy is mindég.

— No lelkem, ha a betegjök tíz hét óta tudot orvoság nélkül ellenni, akkor várakozhat még egy fél órát, míg a sor rá kerül.

Erre fölhangy az ostrommal; hanem a helyett el kezdik sorban egymástól a betegiek állapotát tudakolni, végestően végig; vagy azt nézik, hogy csinálják az orvoságot? Ha fehér port tesznek belé: az mindjárt timsó. Hiszen azt már itattak vele, még se használt. Ha veres az orvoság: egyszerűen rá mondják, hogy paprika; az meg otthon is van elég. Aztán sehogy se felejtették el megtudakolni, hogy keserű lesz-e? mert ha az, akkor úgy is hiába vizik; nem veszi be a beteg természet a keserüt.

Muki bácsi pedig mind ezt hallgatja anygali türelemmel; mert a közönség iránt udvariasnak kell lenni; különösen most, mikor a sok patika úgy terem, mint a 27 kros bazár.

(Vége következik.)

ban pedig 20000 en Indiában is 25000-en Palesztinában.

A roncsoló toroklobnak ellenszerét találta fel egy pancsovai Milankovits Bertalan nevű polgár. A szer egy növény, melylyel feltaláló már több beteget, közte saját gyermekeit is, sikerrel gyógyította meg 8 veszélyes betegségből. Feltaláló most a kormánynak is bemutatá találmányát s felhívta figyelmét rá.

A világ postája. Egy 1877. évről szóló statisztikai kimutatás szerint a földgömb összes postáin 300 millió levelet irnak egy év alatt az emberek, melyből egy-egy napra épen 9 millió és 25000 db jut. Táviratot pedig 130 milliót röptenek át a sodronyokon, az az naponként 333 ezeret.

Időszámítás tizedes rendszer szerint. Berlinben arra a gondolatra jöttek, hogy ha a mérték és pénz reformoknak vetették alá, miért ne tehetnék ezt az időfelosztással is. Berlini lapok már komolyan beszélnek arról, hogy a tizedes rendszert itt is életbe léptetik. E szerint lenne egy napban 20 óra, egy órában 100 percz s az órákat egytől huszig folytatva számítják, míg a délelőtti, délutáni teljesen megszűnnék. A régi rendszer szerint volna egy nap = 24 óra = 1440 percz = 86400 másodpercz; az új szerint 20 óra = 2000 első és 100 ezer másodpercz. A tervet bizonyos Noll Nándor készítette s a csillagvizsgáló torony őr dr. Förster teljesen helyeslő ezt, már több órát is készítettett ily modorban s Berlin legélénkebb helyein kiállította. A terv mindenesetre fontos s a számításokat jelentékenyen egyszerűsíti, azonban szükséges, hogy ezt nemzetközileg fogadják el.

Mikor van februárban öt vasárnap. A napi lapokon nem régebben egy furcsa naptári hír nyargalt végig. Az egyik hűségesen utánna nyomatta a másiknak, hogy az, ami 1880 ban lesz, tudniillik, hogy februárban 5 vasárnap esik, csak minden száz esztendőben egyszer adja elő magát. Nem is kell hozzá — írja a „Természettudományi közlöny” — egy csepp kalandárim csináló tudomány sem, csak egy kis józan megfontolás, hogy belássuk e hír rejtetes badarságát. Gondoljuk csak meg a dolgot. Valahányszor a február 2) napos, a 7 nap közül egyiknek okvetlenül 5 ször kell benne előfordulni; ugye a február (kivéve a századok légelejt és legvégét) minden négy esztendőben egyszer 29 napot, tehát minden 28 esztendőben hét február van 29 napos. E hét február közül kell lenni egynek öt hétfővel, egynek öt keddel, egynek öt szerdával, egynek öt csütörtökkel, egynek öt péntekkel, egynek öt szombattal, s egynek végre öt vasárnapal is. Vagyis öt vasárnapos februárnak minden 28 esztendőben elő kell egyszer fordulni, kivéve a századok elejét és végét. Ha tehát 1880 februárja öt vasárnapos úgy 1852 és 1824 is ily tulajdonságú. Tévednénk, ha e következtetést a jövő és múlt századra is kiakarnók terjesztetnénk, s azt mondanók, hogy 1796 és 1908 is ily tulajdonságú. Ezt azért nem lehet tennünk, mert 1796-tól 1804-ig nem volt, és 1896-tól 1904-ig nem lesz szökő esztendő. A századok elejét és végét a szabály az, hogy minden négy esztendőben van egy 29 napos február, nem lévén érvényes, a számítás kissé bonyolultabb s eredményül azt adja, hogy a múlt században az ntolsó, a jövőben pedig az első esztendő öt-vasárnapos februárral 1784 volt és 1920 lesz. E szerint a múlt, jelen és jövő században a következő esztendők februárja öt vasárnapos ugyint: 1728, 1756, 1784, 1824, 1852, 1880, 1920, 1948, 1976.

Perrel keresi a lábát. Washingtonban egy uri embernek orvosa amputálta lábát s spiritusba helyezvén azt a városi muzeumban kiállította. A volt tulajdonos tiltakozott a kiállítás ellen; de sikertelenül s így most perre került a dolog.

Ujdonságok.

* Lapunk előfizetési díjajav. daczára többszöri bizalmas felszólításainknak, még mindig oly sokan vannak ez ideig hátrányban, hogy valóban nem vagyunk képesek megmagyarázni magunknak az illetők indolentiáját. Hiszen ha valakinek nem tetszik lapunkat tovább jártni, nem fogjuk rossz néven venni, ha idejében egyszerűen visszaküldeti az nekünk; de ha rendszeren elfogadtatnak példányaink, s nekünk az érték járó eseklyiséget mégis időről időre kellszemétkelnekünk; ez, megvalva, mélyen sérti önértékünket; me t a becsületesen megérdemelt

garasért senkinél sem szeretünk alkalmatlankodni. Felkérjük most ezuttal tehát még egyszer tiszteletteljesen mindazokat, kik lapunk iránt már esedékes tartozásban vannak; sziveskedjenek hátrálékos összegeiket, annyival is inkább, mert az év is vége fele közeledik, forduló postával hozzánk beküldeni s bennünket ezáltal a további felszólítás kellemetlenségeitől megkímélni. Tisztelettel: a „S á r r é t” kiadóhivatala.

* A közegészségügyi bizottság közelebb tartott ülésében, — tekintettel a város területén mutatkozó két szomorú kimenetelű roncsoló toroklob esetre elhatározta; hogy jóllehet a felmerült esetek még nem hordák ugyan magukon e veszélyes kór járványi jellegét, mindazáltal a netalán bekövetkező eshetőségekre már is szükségesnek tartja a lehető óvintézkedések megtételét. Ennélfogva kimondta: keressék meg a város hatósága az iránt: tételné közzé a lakosság közt, hogy mindaz, ki gyermekén torokfájást, vagy ehhez hasonló jelenséget észlel, tartozzék a legszigorubb fogság büntetés terhe alatt azt azonnal orvosnak bemutatni. Az orvos urak a vizsgálatot naponta kétszer, és pedig d. e. 9 d. u. 3 óráig fogvén eszközölni. Figyelmessék továbbá a lakosság, hogy óvszerűl a gyermekek torkának naponta többször gyengén ecetes vízzel való kiöblítését tartassák lelkiismeretes szülői kötelességüknek. Elhatározta a bizottság: hogy kiválólag a helyi iskolák fertőtlenítésének eszközzésére azok illetékes közegeit ismételtelen megkeresendőnek véli. Végül a veszélyes kór esetleges terjedésének megállítására a helyi orvos urak észlelő figyelmét — koronkénti jelentés tétel mellett — felhívni kötelességének tartja.

* Következő gyászjelentést vettük: Fényes Lajos s neje Komlósy Evelin szomorodott szívvel tudatják, szeretett fiok Elem é r n e k f. hó 25-én d. u. 2 és fél órakor két napi súlyos szenvedés után életének 4 ik évében, roncsoló toroklobban történt gyászos elhunytát. A kiszemvedettnek földi részei f. hó 26 án d. u. 2 órakor a háznál tartandó rövid ima után fogtak a herpályi sirkertben öröknyugalomra tétetni; mely végítisztség tételre a szülőknek tokonai, barátai s ismerősei, tisztelettel meghívatnak. Kelt Herpályon, okt. 25-én 1879. Béke poraira; A hitből merített szelid megnyugvást kívánunk az érzékenyen sujtott szülők szerető keblének!

* Ugyan egyre teremnek a kaosák n. váradí lapársaink hasábjain, — melyek vidékünk csendéletét nem egyszer helyezik kedvezőtlen világításba a világ előtt. Csak nemrég is a Kovács Sándor uram 100 literes szőlőtökéjének hírével bejáratták fél Magyarországot s t lán még a külföld szakembereinek is magasbra emelék tudvágyó szemöldéit; a midőn kiviláglott, hogy a tulajdonképeni csoda, bizony nem volt épen egészen való s a híresített 100 literből hiányzott valamicske (— 90 liter) Most ismét Kis Mihály polgártársunk ellopott buzájának hírével lepik meg a jámbor hiszékenyek kíváncsiságát; s a midőn rejtető példáiul hozzák fel egyrészt e tényt közbiztonságunk siralmas ecsetelésére, alkalmat vesznek másrészt ebből a rendőri közegek elleni kifakadásokra. Már hiszen ebben mi is csatlakoznánk ugyan örömmel a t. collegák pártjához, ha nem tudnók egész biztosan, hogy utóbbi hír szinte nélkülözi a valót; mert ugyan K. M. uramnak véletlenül buzája nem is volt, mely helyett mindössze pár veka árpáját szállítá el valamelyik malitiosus jó (?) e m b e r e. S erre rázzák ott a székhelyen annyira a hír kolompját, hogy a személy s vagyonbiztonság rémtől kétségbe ejtett jobb móduak halálra ijedjenek félelmükben. Azt ajánlhatjuk mi a t. collegáknak: soh' se fessék feketébbre az ördögöt idő előtt, minő az valóban, mert megjelenése aztán majd az ál forrásokra pattan vissza ijesztő rémével!

* Hasonlót mondhatnánk egy itteni másik névtelen levelezőnek is, ki nagy képtől bölcseséggel kiált anathemát városunk társadalmi állapotaira. Az igaz, hogy az előző évekhez hasonlítva jelen társadalmi viszonyaink bizonyára nem mutatnak oly élénkséget mint máskor, de liss tudhatna azt levelező is, hogy a hazaszerte uralgó nyomott kedélyhangulat mindenféle többé kevésbé nyugözve tartja ma a társadalmi életet. A mit pedig a nagy mérvű tolvajlásokról, korcsmai verekedések fej és oldalbetörésekről emlit, — szabadjon e híreit itt a teljes valótlanság bélyegével megpecsételünk s ennek alapján jövőre őt városunk iránt több jó akaratra felkérnünk.

• Csökmőről már egy többen nevében írt feljajdulást vettünk mi is, melynek sorai csakugyan sötét színben mutatják az ottani viszonyokat. Ugy látszik szervezett tolvajbandával van ott dolga a lakosságnak, mely már is ijeszten kezdé meg rendszeres garázdálkodásait. Négy nap alatt négyszer egymástáni betörésről értesültünk ugyanis, mely körülmény általános félelembe ejté már is a jobb módu polgárságot, mely kénytelen megtakarított vagyonkaja felett egész éjjel önmaga őrt állani. Felhívjuk erre a csendbiztos ur figyelmét, ugyszintte nem eléggé ajánlhatjuk az ottani előjáróknak is, hogy aszomszéd nagyobb községek példájára a lakosokból szervezendő éjjeli felelős őrségnek felállítását haladéktalanul foganatba vennék. Az adózó polgárság joggal megkövetelheti e rendkívüli intézkedést előjáróitól.

• Az Immár eltávozott vasuti állomási állomási főnök: Lichtfusz Ferencz ur helyére Ossinger János eddigi pénztárnok ur lett kinevezve, ki állomását már el is foglalta. Mint ösmert szakképes, pontos és buzgó tisztviselő azt hisszük csak előnyére fog válni napról-napra emelkedő forgalomnak örvendő állomásnknak, miért is csak üdvözljük az előléptetett új főnököt elfoglalt hivatalában!

• Hekscher Sámuel hirdetésére figyelemztetjük az olvasót, könnyen és sokat lehet nyerni, s ezen banküzet világszerzte respektusban áll, mert a nála történt nyereményeket azonnal aranyban vagy ezüstben legott kész pénzzel teljesíti. Irva van, hogy próba: a szerencse; s a ki nem mer: nem nyer! Szerencse fel!!!

A „KISDEDÓVODA“ javára rendezett sorsjáték húzása már az 1880. év január elsején megfogván történni, figyelemztetnek e nemes ügy pártolói, hogy e sorsjáték sorsjegyeiből minden időben szerezhetnek még e lap kiadhatatalánál, d a r a b o n k é n t 20 krral. Szives gyűjtők és elárusítók rendkívüli kedvezményekben is részesítettnek.

CSARNOK.

Csak többen volnánk!

— Beszélgetések a jó magyar nép számára. —
Irta: P. Sz. K.

Szokása volt András gazdának, hogy 60 éve daczára — miután a család és családja oda haza lefeküdt — minden este ellátogatott a fiatal tanító Zentai lakása felé, ki a derék és jómódu földmivest pipaszó mellett már ott várta, a nagy terebélyes szederfa alatt, sajátkezüleg faragott lóczáján.

Az András gazda és tanító közt levő barátságot könnyen megfejti az a körülmény hogy András gazda az égyháznak és iskolá-

nak már 20 év óta újból és újból megválasztott gondnoka, kit ha az ügyes és lelkiismeretes tanító, valamely tervének egyezzer meg tudott nyerni: az egyértelmű volt a biztos kivitellel és sikerrel. — Ezenkívül a derék öregnek agkkora daczára közmondása volt, hogy a „jó cigány holtig tanul“ és valóban nem mulasztott el alkalmat, melyben akármely közhasznu tárgyról értesülést szerezhetett.

Zentai, az ifju tanító, csak néhány év előtt hagyta el a tanítóképezdét, s a nélkül, hogy ábrándoknak élne, meghivatása alkalmával, azzal az erős szándékkal és feltétellel lépett Péterfalva határába, hogy kötelességének, legjobb ereje szerint, eleget fog tenni; sőt azon felül is, a mit a község javára tehet megkísérli.

A tanító pályája nem rózsapálya; s nem mondhatjuk, hogy Zentainak Péterfalván semmi kellemetlensége ne lett volna: de támogatva az öreg András gazda becsületessége és jó szíve által, mégis kivitte, hogy otlétének harmadik évében, már minden tanköteles gyermek benn volt az iskolában. — Legtöbb baja volt az aszszonyokkal; mert ezek, ha a fiúnak, leányának csizmája nem volt, hiúságból marasztották odahaza, s e hiúság még sem vezette őket arra, — hogy mint a tanító követelte, — gyermekeiket minden reggel derékig megmosdassák megfésüljék s hetenként legalább egyszer tiszta ruhát adjanak reá. — Sok baja volt a gazdákkal is; mert ezek kivált a nagyobb gyermekeket mezei munka idején kifogták az iskolából; és bizony sokszor kellett neki nyelvét kopatnia, míg megértették, hogy fiok számára nagyobb jót eszközölnék az iskolába küldéssel, mint azzal a esekély munkával, melylyel ezek őket segítetik. — Szerencséjére, a mit András gazda egyszer kimondott a száján, az szentírás volt a faluban; és így nem csak ezt, hanem egyéb jót is kitudott eszközölni.

Igy eszközölte ki, hogy egy pár örökös korcsmalátogatón kívül, András gazda példájára, vasárnap délutánoként a falu idősbeje is eljártak hozzá; s a harmadik esztendő végén már oda jutottak, hogy a mit eleinte mindig csak magának a tanítónak kellett tenni a közköltésen járatott „Vasárnapi ujságot“ és „Politikai ujdonságokat“ már hol egyik, hol másik igen értelmesen feltudta olvasni.

E vasárnap-délutáni együttléten beszélgettek meg és határozták el azt is, hogy a község középpontjában létező térségről a szerbtöviset és pukkantót, — mely a falunak bizony nem nagy díszére szolgált — kiirtván, annak helyére a iskolát állítsanak, melyben aztán a falu ifja véne megtanulta Zentától a faoltás mesterségét; és ma már nemcsak a kertekben vannak jóízü nemes gyümölcsök, hanem a falu egész hosszán, minden ház előtt díszlik egy pár fiatal fa; s nagy csoda lesz (már mondogatták is egymás közt) ha jövő évben még a szekérutat is be nem fogják ültetni, egész a szomszéd Pálfalva határáig.

Pénzzel járó dolgok már sokkal nehezebben mentek; de a találékony tanító és András gazda ennek is kitalálták a módját. — Nem kértek ok-pénzt; hanem egy pár évben midőn a falut Isten jó természettel áldotta meg, sorba járták a jómódu gazdákat aratás és szüret után; s a feleslegből mindenki adott

tehetsége szerint, fél vagy egész véka búzát, néhány pint bort; a nélkül, hogy azt akármelyik megérezte volna. — Így aztán igen csinos takarékmag tárt jött létre, melyet a következő gyengébb terméssü évben ugyan-csak pénzért kiadtak; eladták az összeszedett bort is, és kihinné, ezen apró cseprő adományokból pár év alatt oly csinos öszszeg jött létre, hogy annak kamataiból nem csak az iskola hiányos felszerelését egészítették ki, hanem a templomon is megtették a szükséges javításokat; sőt a maradékból az ötödik évben a szegény gyermekeket tankönyvekkel láthatták el.

Nem kell azt hinni, hogy mindennek híre csak Péterfalva határában maradt; a szomszéd községek észrevették a változást; s nem csak a népes és vagyonosabb Pálfalva; de a többi község is utánozni kezdte a jó példát; így néhány év alatt az egész vidéknek külső belső képe átváltozott: az addig pusztá községek árnyékos fákkal lettek beültetve, az utakat ugyanolyanok szegeleyezték; volt hol kipihenüi a mezei munka fáradsalmát; a mit azelőtt csak ujsággképen láttak, bőségben kezdett lenni gyermekekben a gyümölcs. — A vasárnap-délutáni templomból is kevesebben jártak már a korcsmákra, mint a tanítók lakására, hol kis olvasókörök alakultak, s ha elment is a fiatalaság amoda: tisztes mulatsággal, tánczszal, nem dorbézolással és verekedéssel töltötte az időt.

Igy tudott hasznossá válni egy pár jó ember akarata az egész vidéknek.

(Folyt. következik.)

B.-ujfalul placzi árak.

Okt. 30 án.

Tiszta buza (Hektoliter) 8 ft 25. Kétores 6 ft 40. Rózs 5 ft 60. Árpa 3 ft 50. Kukoricza 3 ft 50. Zab 2 ft 20. (100 kilogramm) Szalonna 60 ft. Szalonna (1 kilog.) 60 kr. Disznóhus (1 klg.) 40 kr. Marhahús 36 kr. Só (100 kilogramm) 11 ft. Só (1 klg.) 12 kr. Disznósír 48 kr. Szesz 36 kr. Köleskása (egy liter) 10 kr. Lencse 12. Borsó 9. Paszuly 10 kr. Lángliszt (100 klg.) 22 ft. Zsemlyeliszt 21 ft. Kenyérliszt 20 ft. Fagyugyertya 60 kr. Lámpa olaj 60. kr. Mezei munkabér: saját kenyeren 60 kr. A gazda kenyeren 40 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
VASS JENŐ.

H I R D E T É S .

Alteti sérvben szenvedők

levélbeli megkeresésre a legkészségesebben nyernék kemerítő használati utasítást minden díj nélkül, akár magától a készítőtol, akár alábbi főraktárnoktol, az ártatlan u. n. STUR-CZENEGGER GOTTLIEB-féle — Herisauban, Schweiz — alteti sérvben szenvedő. Ez utasítás mellé számos teljesen kigyógyult beteg bizonyító és köszönő iratai vannak csatolva — Ára a bármerre küldhető gyógyke-nésnek, kölcsönként 3 ft. 20 kr. o. é s megrendelhető FORMÁGYI FERENCZ gyógy-szertárából a „Szűz Máriához“ BUDAPEST-RÖL. 8-3 XLVI-879.

H I R D E T É S E K .

Főnyeremény 400 000 m	A nyeremé- nyeket az ál- lam biztosítja	A nyeremé- nyeket az ál- lam biztosítja
Felhívás Hamburg állam által bizt.	NAGY SORSJÁTÉKBANI	NAGY SORSJÁTÉKBANI
részvételre, melyben több mint	nyolcz millió 900,000 márká	nyolcz millió 900,000 márká
biztosan kisorsoltatik.	Ez előnyös sorsjáték nyeremény — me- nyek — tervszerint csak 94,000 sorsjegy- ből állanak — a következők:	Legnagyobb nyeremény 400,000, továbbá:
1 jutal. 250,000 m.	6 ny. 4000 m	1 jutal. 250,000 m.
1 nyer. 150,000 m.	65 " 3000 m.	1 nyer. 150,000 m.
1 " 100,000 m.	213 " 2000 m.	1 " 100,000 m.
1 " 60,000 m.	12 " 1500 m.	1 " 60,000 m.
1 " 50,000 m.	2 " 1200 m.	1 " 50,000 m.
1 " 40,000 m.	621 " 1000 m.	1 " 40,000 m.
1 " 30,000 m.	773 " 500 m.	1 " 30,000 m.
1 " 25,000 m.	950 " 300 m.	1 " 25,000 m.
1 " 20,000 m.	65 " 200 m.	1 " 20,000 m.
1 " 15,000 m.	100 " 150 m.	1 " 15,000 m.
1 " 12,000 m.	26450 " 138 m.	1 " 12,000 m.
1 " 10,000 m.	3900 " 124 m.	1 " 10,000 m.
1 " 8,000 m.	70 " 100 m.	1 " 8,000 m.
1 " 6,000 m.	7800 " 94 és 67 m.	1 " 6,000 m.
1 " 5,000 m.	7850 " 40 és 20 m.	1 " 5,000 m.

Az egész művelet 7 osztályzatból áll, s né-
hány hó alatt biztossan elintéztetik.
Az első húzás határideje hivatalosan van
1—2. megállapítva.

A sorsjegyek árai: XLVIII.
egy egész eredeti sorsjegy csak 3.50 kr
egy fél csak 1.75, egy negyed csak 88 kr

Ezen — az állam által biztosított ere-
deti sorsjegyek — (nem eltitolt igérve-
nyek) az öszszeg bármilyen bekioldése vagy
posta-előleg után általam a világ bármely
részébe küldetnek.

Minden résztvevő kap tolem még az
eredeti sorsjegyen kívül az állam czimer-
rel ellátott eredeti tervszetert ingyen és a
megtörtént húzás után azonnal az eredeti
nyeremény-lajstromot felszólítás nélkül
megküldöm.

A nyeremények elküldése és kifizetése
az illetőknek egyenesen általam, pontosan
és titoktartás mellett eszközöltetik.

Megrendelések legelőszértebben pos-
tataivalnyon eszközölhetők.

Megbízások a küszöbön levő húzás miatt
f. évi november 15-ike előtt
ld. HEKSCHER SÁMUEL
Hamburgbank ésváltó-üzletéhez intézendők.

Berettyó Ujfalu, 1879. Nyomatott a „Szerző“ társadalmi és közművelődési hetilap nyomdájában.